

Sygnatura akt III U 115/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Konin, dnia 01 kwietnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Koninie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia – **SO Elżbieta Majewska**

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Alina Darul

przy udziale

po rozpoznaniu w dniu 01 kwietnia 2014 r. w Koninie

sprawy **D. G.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P.**

o rentę socjalną

na skutek odwołania D. G.

od decyzji **Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P.**

z dnia 12.12.2011r. znak: (...)

1. O d d a l a odwołanie.

2. Zasądza od odwołującej na rzecz organu rentowego kwotę 120 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

3. Przyznaje od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Koninie na rzecz Kancelarii Radcy Prawnej K. L. (1) kwotę 295,20 zł tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej odwołującej z urzędu.

Sygn. akt III U 115 / 13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 12 grudnia 2011 r. znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P. odmówił D. G. prawa do renty socjalnej. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy powołał się na orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS z dnia 30.11.2011 r., którym nie stwierdzono stanu całkowitej niezdolności do pracy.

Z decyzją tą nie zgodziła się D. G. wnosząc odwołanie. Wnioskodawczyni domagała się zmiany decyzji i przyznania renty socjalnej podnosząc, że lekarz orzecznik źle ocenił jej stan zdrowia. Od dzieciństwa występuje u niej skrzywienie kręgosłupa, które postępowało. Odwołująca przeszła operację kręgosłupa i przez długi czas nosiła gorset. Po zabiegu operacyjnym jej stan nie poprawił się a nawet ulega dalszemu pogorszeniu.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania podnosząc, że wnioskodawczyni nie jest całkowicie niezdolna do pracy co wynika z orzeczenia Komisji Lekarskiej ZUS.

Sąd ustalił i zważył co następuje :

D. G., ur. (...), złożyła w dniu 7.09.2011 r. wniosek do ZUS o przyznanie renty socjalnej. Do wniosku ubezpieczona dołączyła zaświadczenie Zespołu Szkół w P., z którego wynika, że w roku szkolnym 2011/2012 jest uczennicą klasy trzeciej (...), a planowy rok ukończenia szkoły to (...). Ponadto wnioskodawczyni dołączyła dokumentację lekarską z Kliniki (...) w P. oraz z poradni dziecięcej, a także orzeczenie o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych. Orzeczeniem z dnia 28.09.2011 r. lekarz orzecznik ZUS ustalił, że wnioskodawczyni nie jest całkowicie niezdolna do pracy bowiem stopień zaawansowania schorzenia narządu ruchu nie powoduje obecnie takiej niezdolności. Od powyższego orzeczenia wnioskodawczyni złożyła sprzeciw do Komisji Lekarskiej ZUS, która orzeczeniem z dnia 30.11.2011 r. również nie stwierdziła stanu całkowitej niezdolności do pracy. Powyższe orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS stanowiło podstawę wydania zaskarżonej decyzji odmawiającej wnioskodawczyni prawa do renty socjalnej.

Wyrokiem z dnia 22 maja 2012 r. sygn. akt III U 1046/11 Sąd Okręgowy w Koninie oddalił odwołanie D. G.. Sąd ten w oparciu o treść opinii biegłych neurologa i ortopedy ustalił, że wnioskodawczyni nie jest całkowicie niezdolna do pracy a jej stan zdrowia uległ poprawie po operacji. Skrzywienie kręgosłupa się zmniejszyło i odwołująca może wykonywać prace, przeważnie siedząca, ale nie tylko. Tym samym nie utraciła zdolności do wykonywania jakiegokolwiek pracy.

Apelację od tego wyroku wniosła D. G. zarzucając błędy w ustaleniach faktycznych polegających na ustaleniu, że odwołująca nie jest całkowicie niezdolna do pracy i uznaniu za wyczerpującą i uzasadnioną opinię biegłego ortopedy. Sąd Apelacyjny w Poznaniu, po rozpoznaniu apelacji odwołującej, wyrokiem z dnia 8 stycznia 2013 r. sygn. akt III AUa 903/12 uchylił zaskarżony wyrok i sprawę przekazał Sądowi Okręgowemu – Sądowi Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Koninie do ponownego rozpoznania. Sąd Apelacyjny podzielił zarzuty apelacji dotyczące tego, że opinia biegłego ortopedy nie powinna stanowić podstawy ustaleń faktycznych bowiem pomimo jej uzupełnienia w drodze dodatkowego przesłuchania biegłego nie wyjaśniła w sposób wyczerpujący i jednoznaczny wątpliwości związanych z oceną stopnia niezdolności do pracy wnioskodawczyni. Tak więc zdaniem Sądu Apelacyjnego, Sąd I instancji przeprowadził postępowanie dowodowe niewystarczająco wnikliwie, nie wyjaśnił wszystkich wątpliwości i sprzeczności zachodzących w opiniach, a zgromadzony materiał dowodowy nie pozwalał na wydanie rozstrzygnięcia w sprawie.

Sąd Apelacyjny wskazał także, iż przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd I instancji przeprowadzi dowód z łącznej opinii biegłych neurologa i ortopedy na okoliczność czy łącznie stwierdzone i rozpoznane schorzenia powodują istnienie całkowitej niezdolności do pracy.

Po ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd przeprowadził dowód z opinii biegłych lekarzy sądowych ortopedy i neurologa i na podstawie tego dowodu ustalił, że u wnioskodawczyni występują następujące schorzenia :

- skolioza idiomatyczna piersiowo – lędźwiowa prawostronna po korekcji operacyjnej,
- bóle kręgosłupa w wywiadzie.

U wnioskodawczyni występuje utrwalona deformacja kręgosłupa w związku ze skoliozą leczoną operacyjnie przed 16 rokiem życia jednak ograniczenie ruchomości kręgosłupa jest miernego stopnia. Wydolność statyczna kręgosłupa jest dobra, również funkcje związanych z kręgosłupem obręczy barkowych i miedniczej są prawidłowe. W badaniu RTG nie stwierdzono zaawansowanych zmian wtórnych kręgosłupa w operowanym odcinku. W badaniu neurologicznym nie stwierdzono objawów uszkodzenia i zaburzenia funkcji układu nerwowego. Obecne dolegliwości i ograniczenia funkcjonowania kręgosłupa czynią odwołującą częściowo niezdolną do wykonywania pracy fizycznej natomiast może ona pracować zgodnie z wykształceniem tj. jako technik architektury krajobrazu. Brak natomiast podstaw do

stwierdzenia u odwołującej całkowitej niezdolności do pracy bowiem wnioskodawczyni nie utraciła zdolności do wykonywania jakiegokolwiek pracy.

Biegli ortopeda i neurologa po przebadaniu odwołującej i zapoznaniu się z dokumentacją lekarską wskazali na potrzebę oceny u odwołującej wydolności oddechowej co może rzutować na ocenę zdolności od pracy. W związku z powyższym Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego specjalisty pulmonologa na okoliczność czy D. G. jest całkowicie niezdolna do pracy. Odwołująca została też zobowiązana do przedłożenia biegłemu wyników badania spirometrii i próby wysiłkowej. Wnioskodawczyni, pomimo dwukrotnego wezwania, nie stawiała się na badanie i nie dołączyła też wyników badania. W związku z powyższym Sąd odstąpił od przeprowadzenia powyższego dowodu.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach rentowych oraz opinii biegłych lekarzy sądowych specjalistów ortopedy i neurologa.

Zdaniem Sądu opinia biegłych lekarzy sądowych jest jasna, spójna, logiczna, wyczerpująca. Biegli wydali tą opinię po zapoznaniu się z dokumentacją lekarską i po przebadaniu odwołującej, po uzyskaniu od niej wywiadu. Swoje stanowisko w sposób fachowy i zrozumiały uzasadnili, a wnioski opinii są jednoznaczne i stanowcze. Brak jest więc podstaw do ich kwestionowania. Wprawdzie biegli wskazali na konieczność oceny wydolności oddechowej i krążeniowej wnioskodawczyni zaznaczając, że może to rzutować na ocenę niezdolności do pracy jednak ocena taka nie została przeprowadzona bowiem sama odwołująca to uniemożliwiła nie stawiając się na badanie i nie usprawiedliwiając swojej nieobecności. Nie budzi wątpliwości, że to w interesie odwołującej było przeprowadzenie dowodu z opinii innego biegłego lekarza sądowego skoro z dotychczasowych opinii nie wynika, by była osobą całkowicie niezdolną do pracy. Biorąc pod uwagę ogólną regułę, na podstawie której strony obowiązane są przedstawiać sądowi dowody potrzebne do rozstrzygnięcia sprawy oraz dawać wyjaśnienia zgodnie z prawdą i bez zatajania czegokolwiek (art. 3 i 232), należy stwierdzić, że nieuzasadniona odmowa strony, stanowiąca przeszkodę w przeprowadzeniu dopuszczalnego dowodu, może być przez sąd oceniona bardzo negatywnie dla strony odmawiającej, przy analizie ostatecznego wyniku postępowania dowodowego w sprawie - art. 233 § 2 (zob. wyrok SN z dnia 14 lutego 1996 r., II CRN 197/95, Lex nr 24748). Zdaniem Sądu skoro odwołująca uniemożliwiła przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego pulmonologa przyjąć należy, że z powodu stanu układu oddechowego nie występują ograniczenia do wykonywania przez nią pracy.

W świetle wydanej opinii stwierdzić należy, że odwołująca nie utraciła zdolności do wykonywania jakiegokolwiek pracy i tym samym nie jest całkowicie niezdolna do pracy na skutek naruszenia sprawności organizmu powstałej przed ukończeniem nauki w szkole. Powyższa opinia nie była też kwestionowana przez żadną ze stron.

Zgodnie z treścią art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz. U.2013.982.t.j.) renta socjalna przysługuje osobie pełnoletniej całkowicie niezdolnej do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało:

- 1) przed ukończeniem 18 roku życia;
- 2) w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej - przed ukończeniem 25 roku życia;
- 3) w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej.

Osobie, która spełnia powyższe warunki przysługuje:

- 1) renta socjalna stała - jeżeli całkowita niezdolność do pracy jest trwała;
- 2) renta socjalna okresowa - jeżeli całkowita niezdolność do pracy jest okresowa.

Jak wynika z treści powołanego przepisu świadczenie jakim jest renta socjalna przysługuje osobie, która jest całkowicie niezdolna do pracy, przy czym niezdolność ta jest wynikiem naruszenia sprawności organizmu, które powstało u osoby

uprawnionej przed 18 rokiem życia bądź też w trakcie nauki w szkole do 25 roku życia albo też w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej.

Ustalenia całkowitej niezdolności do pracy dokonuje lekarz orzecznik Zakładu, na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. 2013.1440.t.j.). W rozumieniu powołanej ustawy **całkowicie niezdolna do pracy** jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy, natomiast częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji- art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 17.12.1998 r.

Poza sporem jest, że wnioskodawczyni jest pełnoletnia, w chwili składania wniosku nie ukończyła 25 lat i kontynuowała naukę w (...). Tak więc w niniejszej sprawie kwestią sporną było to, czy wnioskodawczyni jest całkowicie niezdolna do pracy na skutek naruszenia sprawności organizmu, które powstało u niej przed ukończeniem nauki w szkole. Przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe nie dało jednak podstawy by przyjąć, że D. G. utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy. Z powodu występującej u wnioskodawczyni skoliozy prawostronnej po korekcji operacyjnej istnieją jedynie ograniczenia do wykonywania prac fizycznych natomiast odwołująca może wykonywać prace zgodnie ze zdobytym wykształceniem tj. jako technik architektury krajobrazu.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd , na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kpc oddalił odwołanie jako nieuzasadnione i orzekł jak w punkcie 1 wyroku.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 98 i 108 kpc oraz § 11 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. 2013.490. t.j.).

Na podstawie §15 w związku z § 2 ust. 3 powołanego rozporządzenia Sąd przyznał od Skarbu Państwa na rzecz radcy prawnej K. L. koszty nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej odwołującej z urzędu za obie instancje.

SSO E. Majewska